

Abstrakt

Práce „Myšlenková cesta filozofa-disidenta Bohumíra Janáta“ pojednává o životě a díle křesťanského filozofa a mluvčího Charty 77. Není však rozdělena na dvě části, ale v jednotlivých kapitolách je zahrnut jak život osobní a profesní, tak i rozbor Janátových textů. Práce začíná kapitolou o Janátově dětství a studiu na Filozofické fakultě UK, pokračuje obdobím od ukončení studia do roku 1989, kdy se v Janátových textech již objevují motivy, které pak rozvíjel po zbytek života. V tomto období byl důležitý především rok 1988, protože byl mluvčím Charty 77. Třetím oddílem je doba od roku 1989 do Janátovy smrti v listopadu 1998, v tomto období byl textově nejplodnější.

V práci je poukázáno především na to, že Bohumír Janát byl vždy kritikem současnosti, stál proti duchu doby – za totality i po listopadu 1989. Listopadový převrat chápal jako revelaci, zjevení Boží moci, nikoli revoluci. Doufal ve změnu smýšlení celého národa, v obrat ke sféře etiky a v duchovní prohloubení. Porevolučním vývojem byl však hluboce zklamán. Jeho inspirátory byli myslitelé J. S. Dunne, H. D. Thoreau, T. G. Masaryk i F. Nietzsche, jehož filozofie Janátovi sloužila jako podklad pro kritiku moderního a postmoderního myšlení. Základními Janátovými tématy, kromě kritických prací, pak byly naděje, pravda, domov, faustovské téma. Důležitou tezí pro něj bylo Masarykovo „Ježíš, ne Caesar“. Vnesl do filozofie termín „metafyzické rozhodnutí“, které chápe jako archetypální konflikt víry a nevíry.